

DOGTALK

PUPPY CURSUS

THEORIE BEHORENDE BIJ DE PUPPYCURSUS

In dit deel oa:

Bijtgedrag

Alleen thuis blijven

Hierkomen

Al weer op de helft van de puppycursus

We zijn al weer op de helft van de puppycursus, de derde les zit er weer op! Wat gaat de tijd snel en wat groeien de pups hard. Volgens mij kunnen jullie je een leven zonder je pup al niet meer voorstellen.

En is het jullie al opgevallen dat de pups steeds meer waarnemen? Ze zien meer, ze horen meer en ze ruiken meer. Langzaam aan word hun wereld steeds iets groter. Het kan dus ook goed zijn dat ze opeens weer dingen spannend vinden, we noemen dit een angst fase. Steun ze hierbij.

Hebben jullie er ook al over nagedacht hoe je het zo direct gaat oplossen als er even niemand bij de hond kan blijven, wij bieden de mogelijkheid voor honden vanaf 6/7 maanden om mee te gaan met de uitlaatservice. Mocht je hier meer over willen weten, dan horen we dat graag.

Als er vragen of opmerkingen zijn horen we dat graag. Jullie kunnen ons het makkelijkst bereiken via de mail : info@dogtalk-cursussen.nl

*Vriendelijke groet,
Team DogTalk*

- info@dogtalk.nl
- www.dogtalk.nl
- Tel: 06-21899886

Positieve bekrachtiging

Wij trainen zoveel mogelijk op basis van positieve bekrachtiging, maar dat betekent niet dat je altijd maar met voer op zak moeten lopen. We geven de pup grenzen aan en daarbinnen stimuleren we de hond om zelf de juiste keuzes te maken. We kiezen voor deze techniek omdat deze het meest bijdraagt aan het welzijn van de hond, maar ook aan de band tussen hond en eigenaar.

Hoe werkt dat nou precies?

Door middel van operante conditionering kan nieuw gedrag aangeleerd worden. Bij operante conditionering wordt gedrag geleerd omdat het 'opereert', het gedrag heeft effect dit kan zowel positief als negatief zijn. Doordat de pup gedrag x laat zien is situatie y het gevolg.

Iets is een bekrachtiger als het, het gedrag laat toenemen. Vaak wordt ook de term beloning gebruikt. Toch is een beloning niet hetzelfde als een bekrachtiger. Een voorbeeld daarvan zie je vaak als mensen hun hond als beloning over de bol aaien. Heel veel honden vinden dit helemaal niet prettig en bij die honden zal het ook zeker niet als bekrachtiger fungeren, ze zullen geen gedrag gaan herhalen om weer die aai over de bol te krijgen. Andersom kan iets wat niet als beloning bedoeld is, wel als bekrachtiger werken. Mopperen op je hond als hij loopt te zeuren om aandacht is daar een voorbeeld van. Het mopperen is vast niet bedoeld als beloning, maar kan wel als bekrachtiger werken doordat het gevolg van het zeurgedrag aandacht van de baas is.

Nu kan gedrag naast prettige gevolgen ook vervelende gevolgen hebben. Als de gevolgen van gedrag ervoor zorgen dat het gedrag afneemt, dan is er sprake van straf. Het verschil tussen bekrachtigen en straffen is of het gedrag toeneemt of afneemt.

Positieve bekrachtiging wordt ook wel 'positive reinforcement' genoemd. Bij de training van dieren, en dus ook honden, wordt vaak gebruik gemaakt van voer als positieve bekrachtiger. Voedsel is een primaire bekrachtiger. Primaire bekrachtigers voorzien in basale levensbehoeftes. Voor dieren is voer een goed middel om hen te trainen. Maar ook spel kan een goede bekrachtiger zijn. Een ander voorbeeld van een bekrachtiger is prijzen of aandacht schenken. Dit valt onder sociale bekrachtiging. Ook bij sociale dieren, als honden is het bij een groep horen belangrijk voor de overleving en kan prijzen als bekrachtiger werken.

Wat als bekrachtiger werkt, kan echter van hond tot hond verschillen. Per definitie is iets pas een bekrachtiger als het ervoor zorgt dat gedrag toeneemt. In die zin is het dus de hond die bepaalt wat een bekrachtiger is. In de handout van de tweede les hebben we al uitgebreid gesproken over de verschillende mogelijkheden van belonen.

Hoe pas je dit in de praktijk toe als eigenaar?

Je beloont gewenst gedrag, dit gedrag zal herhaald worden. Zo simpel is het! Waarom kiezen we zoveel mogelijk voor een bekrachtiger en niet voor een correctie? Wanneer we corrigeren zorgen we dat de hond iets niet meer doet, maar we leggen hem niet uit welk gedrag we wel willen zien. Daarnaast zorgt een correctie voor een vervelend gevoel, de hond kan angstig worden en ervaart veel stress. Je weet immers alleen maar wat je niet mag doen, maar niet wat je wel mag doen. Daar zit het grote verschil met het bekrachtigen, daarbij leren we de hond het gewenste gedrag te laten zien. De hond weet wat hij wel moet doen en voelt zich zekerder. Daarnaast draagt het bekrachtigen natuurlijk bij aan het opbouwen van een band. Het is immers voor de hond veel prettiger om te werken op basis van aandacht, vertrouwen en samenwerking. Dan op basis van angst en straf.

"Wat is voor jouw pup een beloning? "

Wat en waarom m.b.t het bijtgedrag?

Als er één ding is waar iedere puppeigenaar het over heeft dan is het bijten. Die scherpe tandjes die gemakkelijk in je vel en je kleding blijven hangen. Tandjes die, wanneer ze je vast hebben, maar moeilijk loslaten en waardoor kinderen en menig volwassene soms een beetje bang worden voor de pup.

Een korte uitleg over het ontstaan van het gebit en het wisselen. Een pup wordt tandloos geboren. Eerst zal er een melkgebit doorkomen en in een later stadium zal dit melkgebit gewisseld worden voor het definitieve of volwassen gebit. De eerste tanden die doorbreken zijn de hoek- en snijtanden, deze verschijnen op de leeftijd van drie tot zes weken. De puppykiezen breken door tussen de vijf en zes weken. Dit melkgebit van pups is echt vlijmscherp. Het wisselen van de tanden start bij pups rond de leeftijd van drie maanden. Tegen de tijd dat de hond zeven maanden oud is, zijn alle puppytanden vervangen door definitieve. Deze 'grote honden' tanden zijn minder puntig en voelen dan ook heel anders aan op je huid.

Waarom zijn die tandjes zo scherp?

- De tandjes komen door rond de tijd dat de moeder de pups gaat afspenen. De pups gaan dan langzaam over op vaster voedsel. De tandjes zijn dus nodig om het eten te verwerken maar ze hebben nog een ander doel. Het drinken van de pups gaat pijn doen vanwege de tandjes, wat ervoor zorgt dat de teef het drinken eerder onderbreekt door weg te lopen of minder vaak toe te staan dat er gedronken wordt.
- De tweede reden is dat de pups door middel van deze scherpe naaldjes leren hoe ze met hun gereedschap moeten omgaan: hun volwassen gebit. De pup leert op verschillende manieren wat bijten met zijn tanden betekent. In het nest hebben de pups geleerd hoe hard ze een broertje of zusje kunnen bijten, voordat er een reactie komt. Bijt je te hard in een nestgenoot dan kan er een gil of snauw volgen. "Als je niet leuk kan spelen dan maar niet spelen".

Bij jou in huis zullen zij ook hun tandjes gaan uitproberen. Pups ontdekken de wereld met hun mond en daardoor zullen ze in van alles en nog wat bijten. De voornaamste les die ze moeten leren met deze scherpe tandjes, is met hoeveel kracht ze kunnen en mogen bijten.

Deze scherpe tandjes kunnen wel krassen veroorzaken, maar in combinatie met nog niet volgroeide kaak- en kopspieren zullen ze nog niet in staat zijn hele serieuze verwondingen toe te brengen (ze kunnen je vinger er niet af bijten). En dat is dus ook de reden dat die tandjes er zijn. Ondanks de nog niet volgroeide spieren komt een beet van puppytandjes wel behoorlijk aan bij de ontvanger. Deze ontvanger, een andere hond of jij als begeleider, zal reageren wanneer de pup te hard bijt. Er volgt voor je pup een consequentie op het bijten.

Wat als er geen consequentie volgt? In dat geval reageren de meeste pups door nog harder of nog langer door te gaan met bijten. Pups zoeken echt een grens met hun bijten. Ze moeten leren wat wel en wat niet mag.

De consequentie die volgt op het bijten is dus belangrijk, daar leren pups van. In het nest loopt een broertje of zusje bij hem weg wanneer er te hard gebeten wordt. In spel met ons mensen zoekt een pup ook naar duidelijke grenzen.

Deze grenzen kun je aan je pup uitleggen door het spel te staken en weg te lopen als er te hard gebeten wordt. Je kunt dit combineren met het zeggen van 'AU' als je dat wilt.

Wanneer je dit consequent toepast, leert je pup wat te hard bijten is.

Speel geen ruwe spelletjes met je pup voordat je pup een goede bijtrem heeft aangeleerd. Wanneer je pup nog geen goede bijtrem heeft, zullen dit soort spelletjes leiden tot teleurstelling aan twee kanten. Jij als eigenaar met pijnlijke en misschien wel bebloede armen en/of handen en de pup omdat je boos wordt of hem pijn doet als 'terugbetaling' dat hij jou pijn heeft gedaan.

Ruwe spelletjes als worstelen zijn leuk om met volwassen honden te spelen, wanneer ze een goed begrip hebben van de bijtrem. Ze zullen dan hun beet doseren waardoor het spel van beide kanten leuk is en blijft. Speel met speelgoed dat lang of groot genoeg is zodat je pup niet meteen in je handen hangt, bijvoorbeeld een groot pluchen beest of een lange vlecht van fleece materiaal. Op die manier kun je leuk spelen zonder dat het meteen om bijtrem gaat.

Tuggen/trekken mag prima in deze fase omdat het tuggen is aan speelgoed. Door groot of lang speelgoed te gebruiken kun je de puppytandjes goed vermijden en leert de pup in het speelgoed te bijten en niet in jou tijdens spel.

Laat kinderen niet zonder toezicht spelen met je pup. Kinderen kunnen niet goed aangeven wanneer iets te hard is. Wanneer het wel te hard is, zal dat plotseling zijn en wanneer de pup al helemaal over zijn toeren is. In die staat van opwindning zal de pup geen bijtrem meer kunnen hanteren of leren. Het kind zal in tranen eindigen en de pup krijgt hoogstwaarschijnlijk de schuld, terwijl ook de pup een baby is en het allemaal nog moet leren. Ga voor succes en leer je pup een goede bijtrem aan, zonder dat hij in situaties wordt gebracht waar het heel snel mis kan lopen met het leerproces.

"Stop je spel op tijd, te wild spelen is niet leuk!"

Dolle 5 minuten

Het kan gebeuren dat pups een moment op de dag hebben dat ze even helemaal los gaan. Bij sommigen is dat een beetje rennen en spelen en dat is prima. Maar voor sommige pups ziet het er heel anders uit. Ze kunnen helemaal wild worden en in je broek of handen gaan hangen zonder aanspreekbaar te zijn. Vaak gebeurt dit op ongeveer een vast moment van de dag en vaak is dat ergens tussen 4 uur in de middag en 7 uur in de avond. Die enorme spreiding van tijd hangt samen met de verschillende dagritmes die mensen hebben.

Wanneer je pup aan het eind van de middag onaanspreekbaar lijkt te worden dan is heel vaak de oorzaak vermoeidheid. De dag is best lang voor een pup en ze hebben al veel gedaan. Niet alle pups slapen voldoende gedurende de dag en bij veel mensen begint de drukte in huis vanaf een uur of 3 in de middag. Kinderen komen thuis, werkdag is klaar en reuring in de tent. En dan die pup die als een kleine piranha er doorheen rent. Wat te doen? Naar bed met de pup. Het is vaak gewoon teveel qua prikkels op deze momenten. Je bijtremtraining gaat ook niet echt zoden aan de dijk zetten wanneer je pup over zijn grens van prikkelverwerking en vermoeidheid heen zit. Tijd voor bed dus: in een puppyren, bench of keuken met een lekker gevulde KONG of een ander kauwspeeltje. Op die manier kan de pup wel ergens in bijten om af te reageren maar veelal zie je dat de pup binnen een paar minuten in slaap valt. Rust voor de pup en rust voor jou als begeleider.

Time out bij aandachtvragend gedrag

De pup wil niets liever dan met jullie zijn en het liefst ook nog zoveel mogelijk jullie aandacht. Daarnaast weet de pup nog niet zo goed hoe hij zich zelf moet vermaken, in het nest waren er altijd de broertjes en zusjes. Maar bij jullie thuis heeft hij dat vermaak niet en zal dus met jullie willen spelen. De honden manier van spelen is niet altijd ook onze manier van spelen. Wat kan leiden dat storend aandacht vragend gedrag.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Blaffen om aandacht
- In je kleding bijten
- Piepen om aandacht
- Op spullen knagen die niet van de hond zijn, in jullie aanwezigheid

Bij al deze vormen van aandacht vragend gedrag gaat het om de aanwezigheid van de eigenaar. Dit is ook wat we in gaan zetten om dit gedrag te stoppen. We doen dit door middel van de time out. Vertoont de pup aandacht vragend gedrag, dat is dus alleen mogelijk in aanwezigheid van de eigenaar, dan haal je de "aandacht" even weg, dit kan je doen door de pup even op de gang te zetten of door zelf even weg te lopen. Je "straf" de pup dus door het weghalen van de aandacht. De time out duurt 30-60 seconden en word vooraf gegaan door een zogenaamde "bridge", je vertelt de hond wat er gaat gebeuren. Bijvoorbeeld : jammer dan of wat een pech.

Belangrijk is dat je na de "straf" zorgt dat je het gewenste gedrag weer kan bekrachtigen. Dus direct na je time out vraag je de pup iets wat hij al kan en daar beloon je voor.

Let op! De bench en/of slaapplek kan nooit de time out plek zijn.

"Wat een
pech: Time
out!"

Alleen thuis zijn

Het is voor de pup lastig om alleen thuis te zijn, dit is hij nog helemaal niet gewend. Toch zal dat gaan voorkomen, soms kan de hond niet mee en er gaan momenten komen dat er dan ook niemand is die bij de hond kan blijven. Alleen blijven is lastig voor de hond, want ze willen het liefst bij ons zijn. Daarom doe je er goed aan om zo snel mogelijk te starten met het alleen zijn.

Dit bouw je heel rustig en in kleine stapjes op. Het is belangrijk dat de pup comfortabel in de situatie blijft en niet in paniek raakt. Het is hierbij prettig om een bench of puppyren te gebruiken. Dat is de veilige plek van de hond. We hebben het al over bench training gehad, dus als het goed is kan de pup nu rustig in zijn bench of ren blijven. Als dat kan ga je heel even de kamer uit, bijvoorbeeld even naar de keuken of naar boven. Gewoon voor een paar minuutjes en als je terug komt beloon je de pup voor het rustig blijven en mogen ze weer uit de bench.

Als dat goed gaat ga je heel even naar buiten en zo bouw je het langzaam op. Let op, het opbouwen is minuten werk.

"Rustig opbouwen, kleine stapjes"

Een kleine pup kan nog geen uren alleen zijn! Je kan het wat makkelijker maken door de pup iets te knagen te geven in de bench, bijvoorbeeld een lekker botje of een gevulde kong. De pup zal zo druk zijn met het eten dat hij niet eens doorheeft wat er aan de hand is en daarna in slaap vallen.

Het alleen thuis blijven train je alleen met succes wanneer je kleine stapjes maakt. Ga je te snel zal de pup het spannend gaan vinden en misschien zelfs in paniek raken.

Huiswerkopdracht

Naast alle oefeningen die in de afgelopen lessen gedaan zijn kan je aan de slag met de volgende twee oefeningen. Bouw ze rustig op, train kort. Niet langer dan een paar minuten per keer en stop op het moment dat het nog goed gaat. Zodat de pup de training afsluit met een succes ervaring. Let op, ga nog geen oefeningen door elkaar oefenen, dan raakt de pup verward en zal verschillende oefeningen door elkaar gaan halen.

Benodigheden:

- Lijn
- Beloningsvoertjes

Doe de puppy aan de lijn, zo kan deze niet weg lopen. En bied een koekje aan boven de snuit, je zal zien dat de pup de achterhand buigt en gaat zitten, op dat moment beloon je met je stem en geef je het voertje. Laat de pup weer opstaan en herhaal de oefening.

Als de pup de beweging snapt ga je er een handgebaar en commando aan koppelen. In een later stadium laat je het voer achterwegen en vraag je de hond te gaan zitten door middel van het handgebaar en het gesproken commando. En dan pas beloon je de hond. Als de hond de beweging snapt stoppen we dus met lokken.

"Zitten" "Hierkomen"

Benodigheden:

- Lijn
- Kratje, krukje of doos
- Beloningsvoertjes

Leg het kratje op zijn kant en loop er met de pup aan de lijn naartoe. Doe een paar koekjes in het bakje en geef de pup dat hij ze mag pakken. Als de pup eet laat je de lijn los en stap je een stukje weg. Zodra de pup klaar is met eten roep je hem bij je. Als hij komt gebruik je het commando "hier" en beloon je de pup. Geef eerst de beloning en pak dan rustig de lijn op.

Het bakje werkt als afleiding, de pup is even druk met zijn voertjes en ziet niet waar jij heen gaat. Langzaam aan maak je dit steeds lastiger, stap bijvoorbeeld verder weg, een andere kant op of gebruik voorwerpen als afleiding onderweg. Let wel te allen tijde op de veiligheid!